

Els documents de la Generalitat republicana confiscats durant la Guerra Civil han tornat a Catalunya. Els papers de Salamanca seran dipositats aquesta setmana a l'Arxiu Nacional.

Catalunya ha hagut d'esperar 67 anys, però, finalment, s'ha fet un acte de justícia i els documents que robaven les tropes de Franco a mesura que envaïen el país ja tornen a ocupar el lloc que, legítimament, els correspon. Almenys, de moment, una part. Els documents de la Generalitat de Catalunya republicana van sortir dijous passat, 19 de gener, de Salamanca i han arribat aquesta setmana a l'Arxiu Nacional de Catalunya. Ramon Albert, sotsdirector general d'Arxius de la Generalitat, valora molt no tan sols la restitució històrica dels documents sinó també la correcció amb què s'ha desenvolupat tot el procés d'ençà que el Congrés va aprovar, ara fa unes setmanes, la llei que n'autoritza la devolució. De la mateixa manera, Josep Cruanyes, portaveu de la Comissió de la Dignitat, entitat que lluita per aconseguir el retorn dels papers de Salamanca, opina que aquest moment "representa una fita que fa anys que es perseguia, un reconeixement, no tan sols simbòlic sinó també efectiu, per a les víctimes d'aquest gran espoli". Cruanyes considera que el retorn de la documentació s'ha aconseguit gràcies "al sentiment general i a la mobilització de tot el poble de Catalunya, al suport del Govern de la Generalitat, però també a

Benvinguts siguin els papers!

Els operaris van carregar les caixes de documentació sota un ampli desplegament policial

l'actitud ferma i decidida de la ministra de Cultura, que ha entès el valor que representa el retorn dels documents". D'altra banda, la importància d'aquesta restitució històrica és també perce-

buda per gent de Salamanca. Te Carvajal, dirigent del Foro de Izquerdas, la tercera força política de Salamanca, opina que "ja era hora que després de tres dècades de democràcia reparés aquest greuge i es fes justic

Gran acte públic de celebració del retorn

La Comissió de la Dignitat, l'entitat que lluita des de fa anys per la devolució dels documents dipositats a l'Arxiu de Salamanca, organitzarà un acte de celebració el proper divendres 27 de gener al teatre del Casino de l'Aliança del Poble Nou, a Barcelona. En aquest acte, obert a tothom, hi haurà parlaments de persones destacades de l'àmbit cultural català, del salamanquès i també diverses actuacions artístiques, tot plegat coincidint amb el mateix dia que, 67 anys abans, les tropes franquistes entraven a Barcelona i iniciaven el saqueig de la ciutat. A més, la Generalitat de Catalunya organitzarà també una exposició al palau Moja de Barcelona, en què, del 25 de gener al 12 de març, s'explicarà als ciutadans la importància que tenen els documents retornats. Segons el sotsdirector general d'Arxius de la Generalitat, Ramon Albert, "l'exposició ha de servir per honrar la memòria de les persones que van patir la repressió, però també perquè els ciutadans entenguin que hem de lluitar contra la desmemòria perquè fets com aquell no tornin a passar".

Poca oposició. Malgrat la negat de l'Ajuntament de Salamanca a donar el permís de càrrega a les furgons que van traslladar les caixes amb documents, la mobilització dels veïns de Salamanca va ser nul·la. Teresa Carvajal explica que la nit anterior es vivia un ambient tens a la ciutat, "i en el moment de la sortida de caixes només es van sentir els crits dos o tres desequilibrats". De fet, la poca oposició dels veïns davant la sortida dels documents contrasta amb les manifestacions que anys enrere havien omplert la plaça Major de Salamanca. Segons assenyala Carvajal, l'oposició feia molt de temps que disminuïa perquè els salamanquins, després de

manifestacions dels anys noranta, es van adonar que els havien manipulat. "Quan després la Comissió de la Dignitat va venir a Salamanca a explicar el perquè de la devolució, es va ocultar molta informació als ciutadans". A banda d'això, Carvajal denuncia la manipulació que ha continuat fent el PP. "En els últims actes de protesta només hi havia avis, portats en autocar a canvi d'un entrepà", diu.

Pel que fa a l'actuació de l'Ajuntament de Salamanca, el portaveu de la Comissió de la Dignitat, Josep Cruanyes, opina que l'alcalde "ha estat una persona poc digna en tot aquest procés i amb totes les seves argücies ha deixat molt mal parada la institució que representa". Ramon Albert, sotsdirector d'Arxius de la Generalitat, assenyala que l'alcalde de Salamanca s'ha atribuït la propietat d'un arxiu que és de titularitat estatal. "M'hauria agradat que la sensibilitat que l'alcalde ha mostrat cap a l'Arxiu de la Guerra Civil hagués estat igual cap a l'arxiu municipal de Salamanca, que es troba en un estat de gran abandonament", diu Albert.

Els papers que falten. A partir d'ara, un cop els documents de la Generalitat republicana han estat retornats, s'obre una segona fase, prevista, segons Ramon Albert, per al proper mes de setembre, en què arribaran la resta de documents. "La documentació de partits, sindicats, entitats, així com la privada, s'ha d'identificar i digitalitzar. Quan torni començarà el procés perquè tothom pugui demostrar la seva titularitat. El retorn efectiu als seus propietaris es podria produir cap a l'octubre o el novembre", assenyala el sotsdirector general d'Arxius de la Generalitat. De la mateixa manera, Josep Cruanyes explica que el proper pas de la Comissió de la Dignitat serà seguir el procés de devolució d'aquests documents de les associacions i particulars. "Seguirem la identificació i el trasllat de prop, no tan sols de documents sinó també de cartells, banderes, tampons d'entitats i altres objectes", diu. A més de tot això, la Comissió de la Dignitat també treballarà, tal com assegura Cruanyes, perquè els altres territoris dels Països Catalans i de l'estat recuperin els seus arxius.

Xevi Camprubí

Dos quan s'aneguen

Sebastià Alzamora

Tolerància zero

No deixa de ser curiós que, en el continu tràfec d'idees que es produeix de l'esquerra ideològica a la dreta i a l'inrevés, la dreta acostuma a tenir l'habilitat de fer-se seves les troballes més productives de l'esquerra, mentre que l'esquerra evidencia una tendència irritant a incorporar els detritus més depriments de la competència. En no gaire temps, hem vist que la dreta (la dreta diguem-ne normal, no l'espanyola, que no tan sols no és capaç d'aïllar el seu sector més ultra i desinfectar-se'n, sinó que el situa a la cúpula del partit que la representa) s'impregnava amb naturalitat desarmant de la retòrica referent als drets dels ciutadans i els temes dits socials (inclòs el concepte d'estat del benestar, desenvolupat pel laborisme britànic en el seu trànsit cap a la tercera via), que durant molt de temps havia patrimonialitzat l'esquerra.

"El que no m'esperava era escoltar, poc temps després, els portaveus de la progressia receptant la sinistra tolerància zero contra tota mena de xacres, des de la conducció perillosa fins a la violència domèstica. Ja sé que és demanar massa, però un encara esperaria que algú parés atenció al valor i al sentit de les paraules. Altrament, i parafrasejant Fouché, es corre el risc de cometre una cosa pitjor que un crim, i és el ridícul"

Aquesta, en canvi, assumeix de vegades com a valors propis idees que per tradició formen part del bagatge conservador, però llavors alguna cosa falla en el procés de reciclatge i el concepte en qüestió acaba tan grapejat que ja no té sentit: és el que ha succeït per exemple amb el civisme, que per molt que es pretengui dissimular-ho, té l'origen en la urbanitat i les bones maneres dels nostres avis, i que s'ha denigrat fins a la trista caricatura barcelonina dels últims temps.

Però el pitjor és quan s'importen de la dreta expressions tan lamentables com la famosa tolerància zero, que els partits progressistes i els seus entorns han divulgat amb un frenesí incompreensible. Si no vaig errat, on primer es va parlar de polítiques de tolerància zero va ser en l'àmbit de la pedagogia (un dels estaments més reaccionaris, sens dubte, de les societats occidentals), a mitjan anys noranta, i en referència a la violència escolar. Però, en política, als primers dirigents que recordo haver-la escoltat va ser a Bush (el 2002, en relació amb els escàndols financers que li feien trontollar el seu fràgil govern pre-11-S) i al mai prou ben ponderat Aznar, referint-se al terrorisme d'ETA: i ja aleshores el concepte em va semblar escandalosament cavernícol, però no em vaig sorprendre per venir de qui venia.

El que no m'esperava era escoltar, poc temps després, els portaveus de la progressia receptant la sinistra tolerància zero contra tota mena de xacres, des de la conducció perillosa fins a la violència domèstica. Ja sé que és demanar massa, però un encara esperaria que algú parés atenció al valor i al sentit de les paraules. Altrament, i parafrasejant algú tan poc progressista com Fouché, es corre el risc de cometre una cosa pitjor que un crim, i és el ridícul.